

02 December 2024

జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ వార్తలు

<p>బ్రిక్స్ ప్లస్ గ్రూపింగ్</p>	<p>వార్తల్లో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?</p> <ul style="list-style-type: none"> • డాలర్ విలువను దెబ్బతీస్తే బ్రిక్స్ దేశాలపై 100% సుంకాలు విధిస్తామని ట్రంప్ హెచ్చరించారు. <p>ప్రధానాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> • బ్రిజిల్, రష్యా, భారతదేశం మరియు చైనా యొక్క అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థలను వివరించడానికి గోల్డ్ మన్ సాచ్స్ ఆర్థికవేత్త జిమ్ ఓ'నీల్ 'BRIC' అనే పదాన్ని ఉపయోగించారు. • జిమ్ ఓ'నీల్ ప్రకారం, ఈ అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థలు 2050 నాటికి ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థపై ఆధిపత్యం చెలాయించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. • రష్యాలోని సెయింట్ పీటర్స్ బర్గ్ లో G8 అవుట్ రీచ్ సమ్మిట్ సందర్భంగా BRIC దేశాలు తమ మొదటి అనధికారిక సమావేశాన్ని నిర్వహించాయి. • దక్షిణాఫ్రికా సమూహంలో చేరడానికి ఆహ్వానించబడింది. ఇది సంస్థను BRIC నుండి BRICS కి రీబ్రాండింగ్ చేయడానికి దారితీసింది. • కొత్త డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ (NDB) డెవలప్ మెంట్ ఫైనాన్స్ అందించడానికి \$100 బిలియన్ల ప్రారంభ మూలధనంతో అధికారికంగా ప్రారంభించబడింది. • సౌదీ అరేబియా, ఇరాన్, ఈజిప్ట్, ఇథియోపియా, అర్జెంటీనా మరియు యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ - ఆరు కొత్త సభ్య దేశాల ప్రవేశంతో BRICS BRICS+కి విస్తరించబడింది. • విస్తరించిన BRICS ప్రపంచ జనాభాలో సుమారు 41% మరియు ప్రపంచ GDP లో 28%ని సమిష్టిగా సూచించే ప్రధాన అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థలను కలిగి ఉంది.
<p>వస్తువులు మరియు సేవల పన్ను (GST)</p>	<p>వార్తల్లో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?</p> <ul style="list-style-type: none"> • పండుగ రద్దీ లేనప్పటికీ, నికర GST ఆదాయాలు 11.1% పెరిగాయి. <p>ప్రధానాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> • వస్తువులు మరియు సేవల పన్ను అనేది దేశీయ వినియోగం కోసం భారతదేశంలో విక్రయించబడే చాలా వస్తువులు మరియు సేవలపై విధించే పరోక్ష పన్ను యొక్క ఒక రూపం. • ఇది విలువ ఆధారిత పన్ను (VAT) సూత్రంపై ఆధారపడి ఉంటుంది మరియు ఇది భారతదేశం అంతటా వర్తిస్తుంది. • ఇది వినియోగదారులచే చెల్లించబడుతుంది, కానీ అది వస్తువులు మరియు సేవలను విక్రయించే వ్యాపారాల ద్వారా ప్రభుత్వానికి పంపబడుతుంది. • ఇది గతంలో కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విధించిన వివిధ పరోక్ష పన్నులను ఉపసంహరించుకుంది మరియు భర్తీ చేసింది. • రాజ్యాంగం (101వ సవరణ) చట్టం ఆమోదించబడిన తర్వాత, వస్తు మరియు సేవల పన్ను కోసం చట్టపరమైన ఫ్రేమ్ వర్క్ ను నిర్వచించడానికి క్రింది చట్టాలను పార్లమెంటు ఆమోదించింది. <ul style="list-style-type: none"> ◦ కేంద్ర వస్తువులు మరియు సేవల పన్ను చట్టం, 2017 ◦ ఇంటిగ్రేటెడ్ గూడ్స్ అండ్ సర్వీసెస్ ట్యాక్స్ యాక్ట్, 2017

	<ul style="list-style-type: none"> ○ వస్తువులు మరియు సేవల పన్ను (రాష్ట్రాలకు పరిహారం) చట్టం, 2017 ○ కేంద్రపాలిత ప్రాంత వస్తువులు మరియు సేవల పన్ను చట్టం, 2017 ● అలాగే, ప్రతి రాష్ట్రం వారి స్వంత రాష్ట్ర వస్తువులు మరియు సేవల పన్ను చట్టాన్ని ఆమోదించింది. ● ఈ చర్యలు కలిసి, వస్తువులు మరియు సేవల పన్ను కోసం చట్టపరమైన ప్రేమవర్క్ ను అందిస్తాయి.
<p>ప్రధాన మంత్రి గ్రామ సడక్ యోజన</p>	<p>వార్తల్లో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● గత రెండు దశాబ్దాలుగా, కేంద్ర ప్రాయోజిత ప్రధాన మంత్రి గ్రామ సడక్ యోజన (PMGSY) క్రింద జమ్మూ కాశ్మీర్ లో 217 వంతెనలతో సహా దాదాపు 3,500 ప్రాజెక్టులు విజయవంతంగా పూర్తయ్యాయి. <p>ప్రధానాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ప్రారంభించబడినది: 25 డిసెంబర్, 2000. ● లక్ష్యం: అన్ని-వాతావరణ రహదారి ద్వారా అనుసంధానం కాని నివాసాలకు కనెక్టివిటీని అందించడం. ● అర్హత: గ్రామీణ జనాభా యొక్క సామాజిక-ఆర్థిక స్థితిని పెంపొందించడానికి కోర్ నెట్ వర్క్ లో నిర్దేశిత జనాభా పరిమాణం (500+ మైదాన ప్రాంతాల్లో మరియు ఈశాన్య రాష్ట్రాలు, హిమాలయ రాష్ట్రాలు, ఎడారులు మరియు గిరిజన ప్రాంతాలలో 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 250+) అనుసంధానించబడని నివాసాలు. ● నిధుల విధానం: ఈశాన్య మరియు హిమాలయ రాష్ట్రాలలో పథకం క్రింద మంజూరు చేయబడిన ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి ప్రాజెక్ట్ వ్యయంలో 90% కేంద్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది, అయితే ఇతర రాష్ట్రాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం 60% ఖర్చును భరిస్తుంది. ● PMGSY - ఫేజ్ I <ul style="list-style-type: none"> ○ PMGSY - ఫేజ్ I డిసెంబర్, 2000లో 100% కేంద్ర ప్రాయోజిత పథకంగా ప్రారంభించబడింది. ○ ఈ పథకం క్రింద, 1,35,436 ఆవాసాలకు రోడ్డు కనెక్టివిటీని అందించడానికి మరియు 3.68 లక్షల కి.మీ.లు ప్రస్తుతం ఉన్న గ్రామీణ రహదారులను అప్ గ్రేడ్ చేయడాన్ని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. ● PMGSY - ఫేజ్ II <ul style="list-style-type: none"> ○ భారత ప్రభుత్వం ఇప్పటికే ఉన్న గ్రామీణ రహదారి నెట్ వర్క్ ను 50,000 కి.మీ దాని మొత్తం సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి తదనంతరం 2013లో PMGSY-IIని ప్రారంభించింది. ○ కొనసాగుతున్న PMGSY - I కొనసాగిస్తున్నప్పుడు, PMGSY ఫేజ్ II క్రింద, గ్రామ కనెక్టివిటీ కోసం ఇప్పటికే నిర్మించిన రోడ్లను గ్రామీణ మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచడానికి అప్ గ్రేడ్ చేయాలి. ○ ఖర్చు కేంద్రం మరియు రాష్ట్రాలు/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల మధ్య పంచుకోబడింది. ● PMGSY - ఫేజ్ III <ul style="list-style-type: none"> ○ PMGSY-III పథకం క్రింద, రాష్ట్రాలలో 1,25,000 కి.మీ రహదారి పొడవును ఏకీకృతం చేయాలని ప్రతిపాదించబడింది. పథకం యొక్క వ్యవధి 2019-20 నుండి 2024-25 వరకు.
<p>2010 నుండి భారతదేశంలో కొత్త</p>	<p>వార్తల్లో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?</p>

<p>HIV కేసులు 44% తగ్గాయి</p>	<ul style="list-style-type: none"> • భారతదేశం యొక్క ప్రయత్నాలు HIV అంటువ్యాధిని తక్కువ స్థాయిలో ఉంచాయి, 2023లో కొత్త ఇన్ఫెక్షన్లు 2010 కంటే దాదాపు 44% తగ్గాయి మరియు AIDS సంబంధిత మరణాలు 79% తగ్గాయి అని, కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రి J.P. నడ్డా ప్రపంచ ఎయిడ్స్ దినోత్సవం సందర్భంగా పేర్కొన్నారు. <p>ప్రధానాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AIDS, లేదా అక్వైర్డ్ ఇమ్యూన్ డెఫిషియెన్సీ సిండ్రోమ్, హ్యూమన్ ఇమ్యూన్ డెఫిషియెన్సీ వైరస్ (HIV) శరీరం యొక్క రోగనిరోధక వ్యవస్థను దెబ్బతీసినప్పుడు సంభవించే దీర్ఘకాలిక వ్యాధి. <ul style="list-style-type: none"> ○ HIV అనేది శరీరం యొక్క రోగనిరోధక వ్యవస్థను లక్ష్యంగా చేసుకుని బలహీనపరిచే వైరస్. • చికిత్స చేయకపోతే, ఇది అక్వైర్డ్ ఇమ్యూన్ డెఫిషియెన్సీ సిండ్రోమ్ (AIDS), రోగనిరోధక వ్యవస్థ విఫలమయ్యే ప్రాణాంతక పరిస్థితికి దారి తీస్తుంది. • ఎయిడ్స్ తో జీవిస్తున్న వ్యక్తులు అవకాశవాద అంటువ్యాధులు మరియు కొన్ని క్యాన్సర్లకు గురవుతారు. • ఒకరి నుండి ఒకరికి వ్యాధి ప్రబలడం <ul style="list-style-type: none"> ○ లైంగికంగా సంక్రమిస్తుంది: లైంగిక చర్య సమయంలో వ్యాధి నోకిన శరీర ద్రవాలతో సంక్రమిస్తుంది. ○ రక్త సంపర్కం: కలుపితమైన సూదులను పంచుకోవడం మరియు అక్రమ ఇంజెక్షన్ డ్రగ్ వాడకంతో సంక్రమిస్తుంది. ○ తల్లి నుండి బిడ్డ: గర్భధారణ సమయంలో, ప్రసవ సమయంలో లేదా తల్లి పాలివ్వడం ద్వారా సంక్రమిస్తుంది. • ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు <ul style="list-style-type: none"> ○ జాతీయ ఎయిడ్స్ నియంత్రణ కార్యక్రమం: <ul style="list-style-type: none"> ■ జాతీయ AIDS మరియు STD నియంత్రణ కార్యక్రమం (2021-2026), పూర్తిగా భారత ప్రభుత్వంచే నిధులు సమకూరుస్తుంది, ఇది ఐదవ దశలో ఉంది. ■ ఇది HIV/AIDS మరియు STDల ప్రాబల్యాన్ని తగ్గించడానికి 1992లో ప్రారంభించబడింది. ○ HIV పరీక్ష మరియు యాంటిరెట్రోవైరల్ థెరపీ (ART): <ul style="list-style-type: none"> ■ భారతదేశం గర్భిణీ స్త్రీలందరికీ ఉచితంగా HIV మరియు సిఫిలిస్ పరీక్షలను అందిస్తోంది, ఏటా 30 మిలియన్లకు పైగా ఉచిత HIV పరీక్షలను నిర్వహిస్తోంది. ■ పబ్లిక్ హెల్త్ కేర్ సిస్టమ్ ద్వారా 1.7 మిలియన్లకు పైగా ప్రజలు ఉచిత ARTని పొందుతున్నారు. ○ యూత్-టారెటెడ్ ఇనిషియేటివ్: <ul style="list-style-type: none"> ■ రెడ్ రిబ్బన్ క్లబ్ల వంటి కార్యక్రమాలు మరియు RED RUN మారథాన్ వంటి అవగాహన ప్రచారాలు, ఈ రెండూ అవగాహనను వ్యాప్తి చేయడంలో మరియు HIV/AIDSని ఎదుర్కోవడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి.
<p>ఫెంగల్ తుఫాను</p>	<p>వార్షికో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?</p> <ul style="list-style-type: none"> • ఫెంగల్ తుఫాను నవంబర్ 30న పాండిచ్చేరి సమీపంలో తీరాన్ని తాకింది, చెన్నై మరియు పాండిచ్చేరితో సహా తమిళనాడు తీరప్రాంతంలో భారీ వర్షాలు మరియు ఈదురు గాలులు వీచాయి. దానా తుఫాను

తర్వాత రెండు నెలల్లో భారతదేశ తూర్పు తీరంపై ప్రభావం చూపుతున్న రెండో తుఫాను ఇది.

- తుఫాను కారణంగా మహాబలిపురం మరియు కార్కెకాల్ మధ్య 70-80 కి.మీ/గం వేగంతో, గంటకు 90 కి.మీ వేగంతో గాలులు వీచింది.

ప్రధానాంశాలు:

- తుఫాను అనేది అల్పపీడన ప్రాంతం యొక్క కేంద్రం చుట్టూ తిరిగే గాలి యొక్క పెద్ద-స్థాయి వ్యవస్థ. ఇది సాధారణంగా హింసాత్మక తుఫానులు మరియు చెడు వాతావరణంతో కూడి ఉంటుంది.
- తుఫాను అనేది ఉత్తర అర్ధగోళంలో అపసవ్య దిశలో మరియు దక్షిణ అర్ధగోళంలో సవ్యదిశలో తిరిగే సైలింగ్ గాలుల ద్వారా వర్గీకరించబడుతుంది.
- ఉష్ణమండల తుఫాను యొక్క లక్షణాలు:
  - తుఫాను యొక్క కేంద్రం చాలా తక్కువ గాలి పీడనంతో చాలా ప్రశాంతంగా మరియు స్పష్టంగా ఉంటుంది. సగటు వేగం గంటకు 120 కి.మీ.
  - అవి ఎక్కువ వేగానికి దారితీసే క్లోడ్స్ ఐసోబార్లను కలిగి ఉన్నాయి.
    - ఐసోబార్లు వాతావరణ మ్యాప్లోని ఊహాత్మక రేఖలు, ఇవి సమాన వాతావరణ పీడనంతో స్థానాలను కలుపుతాయి.
- అవి మహాసముద్రాలు మరియు సముద్రం మీద మాత్రమే అభివృద్ధి చెందుతాయి.
- అవి వాణిజ్య గాలుల ప్రభావంతో తూర్పు నుండి పడమరకు కదులుతాయి.
- తుఫాను యొక్క ల్యాండ్ ఫాల్ అంటే ఏమిటి?
  - ల్యాండ్ ఫాల్ అనేది ఉష్ణమండల తుఫాను నీటిపైకి వచ్చిన తర్వాత భూమిపైకి వచ్చే సంఘటన.
  - IMD ప్రకారం, తుఫాను యొక్క కేంద్రం - లేదా దాని చక్రవృత్తి-తీరం మీదుగా కదులుతున్నప్పుడు ఉష్ణమండల తుఫాను ల్యాండ్ఫాల్ చేసినట్లు చెప్పబడింది.
  - ల్యాండ్ఫాల్ సమయంలో, తుఫాను యొక్క బయటి బ్యాండ్లు ఇప్పటికే తీరానికి చేరుకుని ఉండవచ్చు, ఇది బలమైన గాలులు, భారీ వర్షం మరియు తుఫాను ఉప్పెనలను తీసుకువస్తుంది.

తెలుగు

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

To get free Live Classes,
Materials Scan this QR Code &
Download our Adda247 App

Test
Prime

ALL EXAMS,
ONE SUBSCRIPTION.

RAILWAY PRIME
TEST PACK

NTPC | RRC | ALP & More

Test Series

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.